

College voor Toetsen en Examens

SPAANSE TAAL EN LITERATUUR VWO

VAKINFORMATIE STAATSEXAMEN 2022

Versie: 1 april 2021

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kun je contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 89 33 of staatsexamens@duo.nl.

Inhoud

1	Algemene opmerkingen	4
2	Examenprogramma	5
3	Centraal examen	5
4	College-examen	6
4.1	Schriftelijk examen	6
4.2	Mondeling examen	6
5	Berekening eindcijfer	7
	Bijlage 1 Beschrijving examenstof	8
	Bijlage 2 Presentatie	10
	Bijlage 3 Literaturoffsier	11
	Bijlage 4 Voorblad	13
	Bijlage 5 Keuzelijst	14

1 Algemene opmerkingen

- Een staatsexamen bestaat voor de meeste vakken uit een centraal examen (identiek aan dat voor de reguliere scholen) en een college-examen.
- Het staatsexamen Spaanse taal en literatuur vwo heeft drie onderdelen: een centraal examen (paragraaf 3), een schriftelijk examen (paragraaf 4.1) en een mondeling¹ examen (paragraaf 4.2).
- Je moet je literaturofficeel op papier, in tweevoud, vóór 1 april 2022, opsturen naar DUO (zie Bijlage 4).
- Je kunt je voorbereiden met behulp van een lesmethode.
- Oefenmateriaal voor het examen staat op de site van DUO onder 'Oefenen voor het staatsexamen vo' en ook op examenblad.nl.
- In het document 'Toegestane hulpmiddelen' (op de site van DUO) staat vermeld welke hulpmiddelen je zelf naar het examen moet meenemen.

---

¹ zie *Filmpjes mondeling staatsexamen* op de site van DUO onder staatsexamen vo, In het kort, College-examen

2 Examenprogramma

Het examenprogramma is verdeeld in domeinen en subdomeinen. De beschrijving van de (sub)domeinen en het vereiste niveau staan in [Bijlage 1](#).

In onderstaande tabel geven de kruisjes (x) aan in welk examen de (sub)domeinen getoetst kunnen worden.

Spaanse taal en literatuur vwo		centraal examen	college-examen	
			schriftelijk examen	mondeling examen
<i>domeinen</i>	<i>subdomeinen</i>			
A. leesvaardigheid		x		
B. kijk- en luistervaardigheid				x
C. gespreksvaardigheid	gesprekken voeren			x
	spreken			x
D. schrijfvaardigheid	taalvaardigheden		x	
	strategische vaardigheden		x	
E. literatuur	literaire ontwikkeling			x
	literaire begrippen			x
	literatuurgeschiedenis			x

3 Centraal examen

Het centraal examen betreft leesvaardigheid (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)).

Je krijgt teksten te lezen waarover je vragen moet beantwoorden. Er zijn meerkeuzevragen en open vragen. Beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven.

opdracht	schriftelijk beantwoorden van vragen over teksten
tijdsduur	150 minuten
cijfer	A

4 College-examen

4.1 Schriftelijk examen

Het schriftelijk examen betreft schrijfvaardigheid (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). Je krijgt een of meer schrijfoopdrachten. Voorbeelden van opdrachten zijn: schrijf een informele e-mail, een bijdrage aan een blog, een commentaar op een forum, een verslag van een gebeurtenis, een berichtje aan een collega.

Bij de beoordeling van de schrijfoopdracht wordt gelet op: inhoud, grammaticale correctheid, spelling/lay-out/interpunctie, woordkeus en coherentie. Bovendien wordt gelet op het aantal woorden. Het minimum aantal te gebruiken woorden bij de schrijfoopdracht is 250.

opdracht	schrijven van tekst(en)
tijdsduur	120 minuten
deelcijfer	a

4.2 Mondeling examen

Het mondeling examen betreft kijk- en luistervaardigheid, spreek- en gespreksvaardigheid en literatuur (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). Dit examen bestaat uit drie onderdelen: een presentatie, een gesprek over een casus en een gesprek over literatuur.

Vorbereiding casus

Voorafgaand aan het mondeling examen krijg je 20 minuten tijd om je gesprek voor te bereiden aan de hand van een casus (een tekst en/of afbeelding) die je in het voorbereidingslokaal ontvangt.

Presentatie

Het examen begint met jouw presentatie in het Spaans over een van tevoren (thuis of op school) voorbereid onderwerp. Je maakt hierbij gebruik van een poster. In [Bijlage 2](#) staat uitgebreide informatie over de presentatie.

Gesprek naar aanleiding van de casus

Daarna volgt een gesprek in het Spaans over de casus die bestudeerd is in de voorbereidingstijd. Kennis van land en samenleving kan hierbij ter sprake komen. Er wordt van je verwacht dat je de gestelde vragen begrijpt, daarop reageert en actief deelneemt aan het gesprek.

De examinatoren kunnen je vragen om een stukje tekst voor te lezen: de uitspraak kan dan worden betrokken bij de beoordeling van gespreksvaardigheid.

Het onderdeel luistervaardigheid wordt beoordeeld tijdens het gesprek.

Bespreking literatuur

Jouw kennis van de literatuur wordt getoetst aan de hand van je ingestuurde literatuurdossier. In [Bijlage 3](#) staan de voorwaarden waaraan dit literatuurdossier moet voldoen. Bij dit deel van het examen mag je kiezen of je het in het Spaans of in het Nederlands wilt doen. De vragen die gesteld worden over de gelezen werken kunnen betrekking hebben op:

- auteur en periode waarin deze leeft/leefde

- genre
- inhoud
- structuur
- titel (eventueel ondertitel), motto, thema, plaats van handeling, tijd en ruimte en de personages
- rijm, metrum, beeldspraak in de gedichten
- leeservaringen: je moet beargumenteerd verslag kunnen uitbrengen van je mening, gevoelens en ideeën over de gelezen boeken
- literaire geschiedenis in relatie tot het gelezen boek
- literaire begrippen in relatie tot het gelezen boek

	voor aanvang van het mondeling examen	mondeling examen		
opdracht	bestuderen van de casus in het voorbereidingslokaal	presentatie	gesprek naar aanleiding van de casus	bespreking literatuur
taal		Spaans	Spaans	Spaans of Nederlands
tijdsduur	20 minuten	ca. 5 minuten	ca. 10 minuten	ca. 10 minuten
		totaal 25 minuten		
deelcijfer		b		c

5 Berekening eindcijfer

examenonderdeel	weging	cijfer per onderdeel (afgerond op één decimaal)	eindcijfer (afgerond op een geheel getal)
centraal examen	1	A	(A+B) gedeeld door 2
college-examen		B	
- deelcijfer a	0,3		
- deelcijfer b	0,4		
- deelcijfer c	0,3		

Bijlage 1 Beschrijving examenstof

Domein A: Leesvaardigheid

Bij het lezen van een tekst in het Spaans kun je:

- aangeven wat voor een tekst het is;
- relevante informatie opzoeken;
- de belangrijkste informatie eruit halen;
- aangeven hoe de tekst is opgebouwd;
- verbanden tussen teksten of tekstdelen aangeven en conclusies trekken;
- details begrijpen;
- kennis van land en samenleving gebruiken om teksten te begrijpen;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de bedoeling, de opvatting of het gevoel van de auteur begrijpen.

Domein B: Kijk- en luistervaardigheid

Tijdens een gesprek in het Spaans kun je:

- vragen begrijpen die gesteld worden;
- informatie begrijpen die gegeven wordt;
- strategieën toepassen om je gesprekspartner (beter) te begrijpen;
- conclusies trekken met betrekking tot bedoelingen, opvattingen en gevoelens van je gesprekspartner;
- anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van het gesprek;
- strategieën gebruiken om een onbekende formulering te begrijpen;
- de woorden van je gesprekspartner gebruiken in jouw reacties;
- kennis van land en samenleving gebruiken om je gesprekspartner te begrijpen.

Domein C: Gespreksvaardigheid

Gesprekken voeren

Tijdens een gesprek in het Spaans kun je:

- adequaat reageren;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten, en argumenten formuleren;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- strategieën toepassen om het gesprek gaande te houden;
- je taalgebruik, toon en houding aanpassen aan je gesprekspartner en het doel van de communicatie;
- strategieën gebruiken om een formulering te vinden voor woorden of uitdrukkingen die je niet kent.

Spreken (presentatie)

Je kunt mondeling in het Spaans:

- informatie die je verzameld hebt, presenteren en daarbij rekening houden met doel en publiek;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten verwoorden.

Domein D: Schrijfvaardigheid

Je kunt schriftelijk in het Spaans:

- adequaat communiceren met anderen;
- informatie vragen en geven;
- je mening en gevoelens uiten en vragen naar die van anderen;
- zaken, personen en situaties beschrijven;
- standpunten en argumenten formuleren;
- informatie gebruiken uit gegeven bronnen;
- adequaat informatie uit een woordenboek gebruiken.

Domein E: Literatuur

Literaire ontwikkeling

Je kunt een gesprek voeren over jouw leeservaringen aan de hand van literaire werken geschreven in het Spaans. Je kunt uitleggen wat jouw ideeën zijn over een werk en je mening geven.

Je kunt vertellen over de auteur, het genre, de inhoud, de structuur, de titel, het motto, het thema, de personages, de plaats en tijd van handeling.

Bij gedichten kun je vertellen over inhoud, rijm, metrum, en beeldspraak.

Literaire begrippen

Je kunt literaire tekstsoorten herkennen en onderscheiden, en literaire begrippen hanteren in de interpretatie van literaire teksten.

Literatuurgeschiedenis

Je kent de hoofdlijnen van de literatuurgeschiedenis en kunt de gelezen literaire werken plaatsen in dit historisch perspectief.

Een uitgebreide beschrijving van de examenstof staat op:

- examenblad.nl, Spaans vwo, syllabus 2022 moderne vreemde talen
- slo.nl, handreikingen

Vereist niveau taalbeheersing Spaans vwo:

Domein A leesvaardigheid:	60% B1, 40% B2
Domein B kijk- en luistervaardigheid:	B2
Domein C gespreksvaardigheid:	B1+
Domein D schrijfvaardigheid:	B1

Beschrijving niveaus: Europees Referentie Kader, erk.nl

Bijlage 2 Presentatie

Het mondeling examen begint met jouw (poster)presentatie. Je houdt een presentatie in het Spaans. Na afloop kan de examinerator enkele vragen over jouw onderwerp stellen. De presentatie met eventuele vragen zal circa 5 minuten duren.

Onderwerp: Je bent vrij in je keuze, maar het onderwerp moet wel een directe relatie hebben met het Spaanse taalgebied. Bijvoorbeeld: *Rafael Nadal, Cataluña, el tango*. Let erop dat de diepgang van het onderwerp overeenkomt met het niveau waarop je het examen aflegt: vwo.

Poster: minimaal A3-formaat

Op de poster staan een titel, illustraties en weinig tekst (maximaal 10 trefwoorden). Je mag geen powerpointpresentatie gebruiken.*

Presentatie: Je houdt de presentatie aan de hand van de poster. Je mag geen aantekeningen gebruiken; de poster is voldoende steun.

Beoordeling: De presentatie wordt beoordeeld op thema en niveau, opbouw (introdactie, hoofdelementen, argumentatie, afsluiting), taalgebruik (grammaticale correctheid, woordenschat, uitspraak), de beantwoording van eventuele vragen en algemene presentatievaardigheden.

* Er is een uitzondering voor vso-leerlingen. Zij mogen voor de presentatie bij de moderne vreemde talen wél gebruik maken van een digitale presentatiemethode. Er mag slechts één afbeelding (slide) worden getoond, vergelijkbaar met een papieren poster. Voorwaarde is dat de school de beschikking heeft over voldoende middelen om dit te faciliteren.

Bijlage 3 Literaturo dossier

SAMENSTELLEN LITERATURO DOSSIER

keuze	uit de keuzelijst (Bijlage 5) met boeken waaruit verplicht gekozen moet worden	niet toegestaan zijn scholieren-of studentenuitgaven
aantal	zes boeken	een van de boeken mag vervangen worden door ten minste vijf gedichten
taal	Spaans	bewerkingen worden alleen geaccepteerd als het vertalingen betreft van een oude variant van het Spaans van vóór 1700 naar hedendaags Spaans
variatie	variatie in genres, auteurs, Spanje/Latijns-Amerika, literaire periodes	één titel per auteur één titel van vóór 1945 de lijst moet boeken uit zowel Spanje als Latijns-Amerika bevatten

Op je lijst vermeld je per gelezen boek:

- de schrijver
- de titel
- het jaar van eerste publicatie
- het aantal bladzijden

De boeken dienen in chronologische volgorde te worden vermeld. Ga hierbij uit van het eerste jaar van publicatie.

Je maakt per gelezen boek een samenvatting van minimaal 10 tot maximaal 16 regels in het Nederlands of Spaans.

Gebruik het voorblad (Bijlage 4) voor het noteren van jouw gegevens. Hierop vermeld je ook het onderwerp van je presentatie.

Neem voor jezelf de lijst, de samenvattingen en de teksten van de gedichten mee naar het examen.

OPSTUREN LITERATURO DOSSIER

Je stuurt **op papier in tweevoud** vóór 1 april 2022:

- het voorblad
- de lijst met gelezen werken
- de teksten van de gekozen gedichten
- de samenvattingen van de boeken

naar:

DUO staatsexamens vo
Postbus 30158
9700 LK Groningen

Neem contact op met **DUO** als je na drie weken nog geen ontvangstbevestiging hebt ontvangen.

Kandidaten die geen literatuu dossier hebben opgestuurd, worden voor dit vak niet opgeroepen voor het mondeling examen.

Bovenstaande regeling geldt alleen voor reguliere staatsexamenkandidaten. Kandidaten uit het vso sturen het literatuu dossier niet op, maar hebben het wel op school klaarliggen, uiterlijk op 1 april.

Je mag na het opsturen van het literatuu dossier één werk vervangen door een ander werk. Dit kan alleen op voorwaarde dat je het gewijzigde literatuu dossier op de dag van het examen uiterlijk om 9.30 uur **in tweevoud** inlevert bij het secretariaat. Wie geen gewijzigd literatuu dossier inlevert, wordt geëxamineerd aan de hand van het literatuu dossier dat vóór 1 april is opgestuurd.

Bijlage 4 Voorblad

Literatuuurdossier

Spaanse taal en literatuur

staatsexamen vwo

(inzenden vóór 1 april 2022)

Onderwerp presentatie:.....

Persoonsgegevens

Voornaam en achternaam:.....

Examen Dienst (ED)-nummer:.....

Bijlage 5 Keuzelijst

De boeken in de tabel hieronder zijn een garantie voor een lijst met voldoende literair gehalte. Je bent verplicht eruit te kiezen.

Schrijver (achternaam, voornaam)	Titel	Eerste jaar van publicatie	Voor het laatst mogelijk in examenjaar
ALLENDE, Isabel	El amante japonés	2015	
ALLENDE, Isabel	El juego de Ripper	2014	
Anónimo	El Lazarillo de Tormes	1554	
ASENSI, Matilde	El salón de ámbar	1999	
BOLAÑO, Roberto	La pista de hielo	1993	
CARRASCO, Jesús	Intemperie	2013	
CELA, Camilo José	La familia de Pascual Duarte	1942	
DELIBES, Miguel	El disputado voto del señor Cayo	1978	
DULCE CHACÓN	La voz dormida	2002	
FERNAN-GÓMEZ, Fernando	Las bicicletas son para el verano	1982	
GARCÍA LORCA, Federico	La casa de Bernarda Alba	1936	
GARCÍA MÁRQUEZ, Gabriel	El coronel no tiene quien le escriba	1961	
GARCÍA MÁRQUEZ, Gabriel	Crónica de una muerte anunciada	1981	
GARCÍA MORALES, Adelaida	El sur	1985	
GOYTISOLO, Juan	Fin de fiesta	1962	
LAFORET, Carmen	Nada	1944	
LAGO, Eduardo	Llámame Brooklyn	2006	
LEANTE, Luis	Mira si yo te querré	2007	
LLAMAZARES, Julio	La lluvia amarilla	1988	
MARÍAS, Javier	Corazón tan blanco	1991	
MARSÉ, Juan	El amante bilingüe	1990	
MARTÍN GAITE, Carmen	Entre visillos	1958	
MARTÍNEZ DE PISÓN, Ignacio	Dientes de leche	2008	
MENDOZA, Eduardo	Sin noticias de Gurb	1991	
NERUDA, Pablo	Veinte poemas de amor	1924	
PÉREZ GALDÓS, Benito	Tristana	1876	
PUIG, Manuel	El beso de la mujer araña	1976	
REPILA, Iván	El niño que robó el caballo de Atila	2013	
RULFO, Juan	Pedro Páramo	1955	
SÁBATO, Ernesto	El túnel	1948	
SENDER, Ramón	Réquiem por un campesino español	1950	
SKÁRMETA, Antonio	El cartero de Neruda	1986	
VALDÉS, Zoé	La nada cotidiana	1995	
VARGAS LLOSA, Mario	¿Quién mató a Palomino Molero?	1986	
VÁSQUEZ, Juan Gabriel	Las reputaciones	2013	
VÁSQUEZ MONTALBÁN, Manuel	Tatuaje	1986	

